

Hľadanie najlacnejšej kostry

Daný je graf $G = (V, E)$

ohodnotené hrany: $w : E \rightarrow \mathbb{R}^+$

Vyberte podmnožinu hrán $F \subseteq E$ tak, aby:

- (V, F) bol acyklický graf
- prídanie ľubovoľnej hrany $\Rightarrow$ cyklus
- $w(F)$ bola minimálna možná

Ak je G súvislý, tak F tvorí strom

Ináč je F les (strom v každom komponente G)

(Pre jednoduchosť predpokladáme, že všetky váhy sú rôzne.)

Pravidlo inklúzie

Ak pre nejaký vrchol v je $e = \arg \min_{\{u,v\} \in E} \{w(u, v)\}$ potom hrana e patrí do najlacnejšej kostry.

Po skontrahovaní takej hrany môžeme hľadať ďalšiu takým istým spôsobom.

Kruskalov algoritmus (1956)

MST-KRUSKAL(E) :

repeat :

(u,v) := hrana s minimálnou cenou

T := T + {(u,v)}

skontrahuj hranu (u,v)

Časová zložitost: $O(m \log n)$

(použi dátovú štruktúru pre UNION/FIND-SET)

Primov algoritmus (1957)

MST-PRIM(E) :

s := ľubovoľný počiatočný vrchol

repeat

(s,v) := hrana s minimálnou cenou z vrcholu s

T := T + {(s,v)}

skontrahuj hranu (s,v)

Časová zložitosť: $O(m \log n)$

ak použijeme Fibonacciho heap: $O(n \log n + m)$

Borůvkov algoritmus (1926)

MST-BORUVKA(E) :

repeat

pre každý vrchol $v[i]$ najdi z neho vychádzajúcu hranu $e[i]$ s minimálnou cenou;

$T := T + \{e[1], e[2], \dots\}$

skontrahuj hrany $e[1], e[2], \dots$

Časová zložitosť: $O(m \log n)$

(v každom kroku minimálne polovicu vrcholov odstránime)

Čo sa stane, ak použijeme Borůvkov algoritmus $\log \log n$ krát

- V každom kroku počet vrcholov na polovicu
- Po $\log \log n$ krokoch: $n' = n/2^{\log \log n} = n/\log n$ vrcholov
- Na tento graf použijeme Primov algoritmus: $O(n' \log n' + m)$
 $n' \log n' = \frac{n}{\log n} \cdot \log \frac{n}{\log n} \leq \frac{n}{\log n} \cdot \log n = n$

Celková časová zložitosť: $O(m \log \log n + m + n) = O(n + m \log \log n)$

Pravdepodobnostný algoritmus (Karger et al. 1994)

MST-RANDOMIZED(E) :

repeat

1: urob 2x Borůvkov krok

2: $R :=$ náhodný podgraf (každá hrana s pravdepodobnosťou p)

3: $F :=$ MST-RANDOMIZED(R)

4: $H :=$ ťažké hrany z E vzhľadom ku F

5: $E := E - H$

Čo sú ťažké hrany?

Hrana (u, v) je **ťažká** vzhľadom na F , akk:

- vrcholy u a v sú spojené v F
- hrana (u, v) má väčšiu váhu ako všetky hrany na ceste z u do v v F

Čo sú ťažké hrany?

Hrana (u, v) je **ťažká** vzhľadom na F , akk:

- vrcholy u a v sú spojené v F
- hrana (u, v) má väčšiu váhu ako všetky hrany na ceste z u do v v F

(možno nájsť všetky ťažké hrany v čase $O(m + n)$ - netriviálne)

Pravidlo exklúzie: Ak je v grafe G cyklus C a hrana e má najväčšiu váhu z C , potom e nemôže byť súčasťou minimálnej kostry.

Koľko je ťažkých hrán?

Predstavme si, že by sme mali hrany zotriedené podľa váhy.

$F := \{\}$; $R := \{\}$

pre všetky hrany e od najmenej po najväčšiu:

ak e neurobí cyklus v F , OZNAČKUJ hranu

s pravdepodobnosťou p :

$R := R \cup \{e\}$

ak je e označovaná, $F := F \cup \{e\}$

R je náhodný podgraf z kroku 2

F je jeho najlacnejšia kostra

Len označované hrany môžu byť ľahké

ľahkých hrán $\leq$ # značiek

$$E[\text{\# ľahkých hrán}] \leq E[\text{\# značiek}] = \frac{n-1}{p}$$

$\Rightarrow$ v každom kroku vyhodíme aspoň $n - \frac{n-1}{p}$ ťažkých hrán!

Nastavme $p = 0.5$

MST-RANDOMIZED(E) :

repeat

1: urob 2x Borůvkov krok

2: $R :=$ náhodný podgraf (každá hrana s pravdepodobnosťou p)

3: $F :=$ MST-RANDOMIZED(R) # m' hrán, $n/4$ vrcholov

4: $H :=$ ťažké hrany z E vzhľadom ku F

5: $E := E - H$ # m'' hrán, $n/4$ vrcholov

$T(m, n)$: očakávaný čas pre m hrán a n vrcholov

$$T(m, n) \leq c(m + n) + T(m', n/4) + T(m'', n/4)$$

$T(m, n)$: očakávaný čas pre m hrán a n vrcholov

$$T(m, n) \leq c(m + n) + T(m', n/4) + T(m'', n/4)$$

$$E[m'] = m/2 \quad E[m''] \leq n/2$$

Ukážeme indukciou, že $T(m, n) \leq d(m + n)$ pre $d > 4c$

$$\begin{aligned} T(m, n) &\leq c(m + n) + T(m', n/4) + T(m'', n/4) \\ &\leq c(m + n) + E[d(m' + n/4)] + E[d(m'' + n/4)] \\ &\leq c(m + n) + dn/2 + dE[m'] + dE[m''] \\ &\leq cm + cn + dn/2 + dm/2 + dn/2 \\ &\leq dn + dm/2 + 2cm \leq d(m + n) \quad \square \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ Las Vegas algoritmus s očakávanou zložitosťou $O(m + n)$

Zhrnutie: Hľadanie najlacnejšej kostry v lineárnom čase

- Dve pravidlá: inklúzia a exklúzia
- Deterministické algoritmy založené na inklúzii:
  - Kruskalov algoritmus:** $O(m \log n)$
  - Primov algoritmus:** $O(n \log n + m)$
  - Borůvkov algoritmus:** $O(m \log n)$
- Pravdepodobnostný algoritmus založený na použití Borůvkových krokov:
  - najprv graf “zahustíme” (pomocou inklúzie),
  - potom sa zbavíme veľa hrán “naraz” (pomocou exklúzie)
- Výsledná časová zložitosť $O(m + n)$ (očakávaná)